

Een kind van gescheiden ouders inschrijven op school: zo doe je dat

Inhoud

Inleiding	5
Uitgangspunten voor de school	6
Ons aanbod	7
Inschrijvingsformulier	8
<i>Gegevens verstrekt door de ouder die het kind komt inschrijven</i>	
Ouderlijk gezag bij niet-samenlevende ouders	10
<i>Achtergrondinformatie voor de school</i>	
Het ouderlijk gezag en de school	13
<i>Woordje uitleg voor ouders</i>	
Standaardbrief	15
<i>Voor de ouder die niet bij de inschrijving aanwezig is</i>	
Inlichtingenformulier	16
<i>Gegevens verstrekt door de ouder die niet bij de inschrijving aanwezig is</i>	
Interessante adressen en links	18
<i>Consult en advies voor professionelen</i>	
<i>Info en advies voor ouders en/of kinderen</i>	
<i>Interessante links</i>	
<i>Interessante folders</i>	
Colofon	20

Inleiding

Het stijgende aantal (echt)scheidingen in onze maatschappij weerspiegelt zich ook in de school. Meer en meer kinderen hebben gescheiden ouders en leven in een eenoudergezin of in een nieuw-samengesteld gezin. Ouders die niet meer samenleven, slagen er meestal in om tot een nieuw evenwicht te komen. Soms verliezen ouders zichzelf zo in de strijd met hun ex-partner, dat hun kinderen zwaar belast worden. Dit stelt de school voor de uitdaging om ook voor deze kinderen gepaste zorg te bieden, rekening houdend met de soms complexe context waarin zij leven.

Scholen signaleren dat zij soms in een erg moeilijke positie worden geplaatst door ouders die een zeer moeilijke scheiding, met heftige conflicten, doormaken: de druk om partij te kiezen voor één ouder is groot, het is erg moeilijk om niet meegezogen te worden in de conflicten tussen de ouders en het strijdtoneel breidt zich uit tot op de speelplaats. Soms worden kinderen expliciet ingezet in de strijd tussen vechtende ex-partners die er niet meer in slagen om op een goede manier ouder te zijn en het belang van hun kind te zien.

Om in deze vaak complexe situatie als school overeind te blijven is het belangrijk dat men goed geïnformeerd is over de wetgeving ter zake. Binnen dit wettelijk kader is het verder van

groot belang dat de school een duidelijke visie heeft op hoe zij omgaat met kinderen van gescheiden ouders.

Het wettelijk kader en de visie van de school op kinderen van niet-samenlevende ouders in de schoolcontext kunnen zich reeds weerspiegelen in het inschrijvingsformulier. Wanneer men reeds van bij de inschrijving zeer helder is hieromtrent, biedt dit houvast aan ouders en kinderen. Conflicten tussen ouders worden hierdoor voor de school beter hanteerbaar en het helpt om niet meegezogen te worden in de strijd tussen de ex-partners. Wie de leerling inschrijft kan het duidelijk kader gebruiken als 'paraplu', bijvoorbeeld: 'Ik kan niet ingaan op uw wens om de andere ouder niet te informeren, want dit is nu eenmaal de wet'.

In deze bundel willen wij handvatten aanreiken om moeilijke scheidingssituaties in de schoolcontext makkelijker te hanteren. Dit is in het belang van het kind, maar evengoed in het belang van de school: de kans dat de school meegezogen wordt in de conflicten tussen de ouders en dat de strijd tussen de ouders zich uitbreidt naar de school wordt kleiner, waardoor de school zich kan blijven focussen op waar het in wezen om gaat, namelijk dat de school een plaats blijft waar een kind zich in alle rust kan ontwikkelen.

Uitgangspunten voor de school

1 DE SCHOOL IS EEN PLAATS WAAR ELK KIND ZICH IN ALLE RUST EN VERTROUWEN MOET KUNNEN ONTWIKKELEN

Dit betekent dat de school geen strijdtoneel kan worden voor vechtende ouders.

- Het is belangrijk dat **ouders gehoord** kunnen worden in hun bezorgdheden en bekommernissen, maar **niet oeverloos** en zeker niet in het bijzijn van hun kind.
- Het is goed om als school in het contact met de ouders steeds te **focussen op het functioneren van het kind** en op de relatie ouders-school.
- Het kan goed zijn in de school een **plaats te voorzien** waar, indien nodig, een gesprek met de ouder kan doorgaan.

2 ELK KIND IS EEN KIND VAN BEIDE OUDERS, WAT DE GEZINSCONTEXT OOK IS

Een kind heeft het nodig om **loyaal** te kunnen blijven **aan beide ouders**, ook als zij in een heftige scheidingsstrijd verwickeld zijn. Het is belangrijk dat de school hierin duidelijk stelling neemt, van bij de inschrijving van het kind, om te vermijden dat men meegezogen wordt in een strijd waarvan het kind onvermijdelijk de dupe wordt.

Het correct informeren van elke ouder van bij de inschrijving is hierbij een belangrijk hulpmiddel. Op die manier worden **beide ouders van bij de start expliciet betrokken** bij het schoolleven van hun kind.

Soms vraagt de ouder die het kind inschrijft uitdrukkelijk om de andere ouder niet te informeren. De wet ter zake is hierin echter heel duidelijk: **elke ouder heeft recht op gratis informatie** van de school over **schoolgerelateerde zaken**, tenzij men kan aantonen dat een rechtbank zich anders heeft uitgesproken.

Informatie van de school houdt o.a. in: rapporten, oudercontacten, schoolfoto's, informatie over schoolactiviteiten,... Deze info wordt steeds gratis verstrekt aan beide ouders.

3 EEN KIND KAN NOOIT AANGESPROKEN WORDEN OP ZAKEN WAAR DE OUDERS VERANTWOORDELIJK VOOR ZIJN

Het is belangrijk dat de school zicht heeft op de **verblijfsregeling van het kind**, onder meer omdat men bij problemen die ouder kan aanspreken bij wie het kind op dat moment verblijft. Bijvoorbeeld: het kind heeft op maandag na het weekend bij vader systematisch zijn sportzak niet mee. Het is goed om dan de vader hierop aan te spreken, niet de moeder en ook niet het kind zelf. In moeilijke scheidingsituaties kan dit voor het kind bijzonder moeilijk liggen, omdat uitspraken van de leerkracht kunnen gebruikt worden in de strijd tussen de ouders en het kind ook vaak als boodschapper tussen de ouders gebruikt wordt.

Door correct diegene aan te spreken die verantwoordelijk is, vermijdt men dat de school er mee de oorzaak van wordt dat het kind gekneld geraakt tussen de ouders.

Ons aanbod

1 Een voorstel van een inschrijvingsformulier. Dit document kan u invoegen in het bestaande inschrijvingsformulier van de school ofwel op zichzelf gebruiken bij de inschrijving. De gegevens worden verstrekt door de ouder die het kind komt inschrijven.

2 Achtergrondinformatie voor de school over het ouderlijk gezag en wat dit inhoudt bij niet-samenlevende ouders. Deze achtergrondinformatie kan geraadpleegd worden door de medewerker van de school die verantwoordelijk voor de inschrijving, om ouders bijkomende toelichting te geven waar nodig.

3 Een woordje uitleg voor ouders wat het **ouderlijk gezag** inhoudt. De info komt overeen met de achtergrondinformatie voor de school en verklaart waarom bepaalde vragen in het inschrijvingsformulier gesteld worden aan de ouders. Deze info kan meegegeven worden aan de inschrijvende ouder én meegestuurd worden met de brief voor de ouder die niet aanwezig was bij de inschrijving.

Hoewel we probeerden om deze nota zo toegankelijk mogelijk te maken, zal het nog steeds belangrijk zijn voor sommige ouders om via de school meer uitleg te krijgen.

4 Een standaardbrief + inlichtingenformulier voor de ouder die niet bij de inschrijving aanwezig was. De ouder wordt ervan op de hoogte gebracht dat zijn

of haar kind is ingeschreven in de school en wordt gevraagd om het inlichtingenformulier in te vullen en terug te bezorgen aan de school.

Ons advies is om dit standaard te doen voor niet-samenlevende ouders. Op die manier krijgt de school alle informatie die ze nodig heeft en geeft ze van bij de start beide ouders een gepaste plaats. Bij hoogconflicteuze scheidingen beperkt u op die manier het risico om meegezogen te worden in de strijd tussen de ouders en als partijdig beschouwd te worden. Door expliciet aan te geven dat u beide ouders steeds correct wilt informeren, vermijdt u ook dat het kind boodschapper wordt tussen de ouders. Uit de praktijk blijkt dat een ouder die omwille van een hoogconflicteuze scheiding geen contact meer heeft met zijn/haar kind, vaak ook niet weet waar het kind school loopt en dus geen kanalen heeft om informatie op te vragen. Daarom is het goed om als school actief de eerste stap te zetten naar de ouder die niet aanwezig was bij de inschrijving van het kind.

Met dit schrijven kan u ook het bovenvermelde “Woordje uitleg voor ouders” meesturen.

5 Interessante adressen en links: indien u nood heeft aan een concreet juridisch advies of wilt weten wat de hulpverleningsmogelijkheden zijn. Daarnaast ook een aantal interessante websites en publicaties omtrent kinderen en scheiding, zowel voor u, als beroepskracht, als voor kinderen, jongeren en ouders.

Inschrijvingsformulier

GEGEVENS VERSTREKT DOOR DE OUDER DIE HET KIND KOMT INSCHRIJVEN

1 OFFICIEEL VERBLIJFADRES VAN UW KIND

Naam en voornaam

Adres:

Telefoonnummer:

GSM:

E-mail:

2 GEGEVENS VAN DE ANDERE OUDER

Naam en voornaam:

Adres:

Telefoonnummer:

GSM:

E-mail:

3 LEEFSITUATIE VAN UW KIND

Tweeoudergezin, eenoudergezin (ouders gescheiden, ouder overleden, bewust alleenstaand ouderschap...),
nieuw-samengesteld gezin, pleeggezin, ...

Indien jullie kind niet bij beide ouders woont, graag de gedetailleerde verblijfsregeling vermelden.

4 INDIEN U NIET SAMENWOONT MET DE VADER/MOEDER VAN UW KIND

Indien er geen verblijfsregeling is afgesproken, gaan wij er van uit dat u beiden uw kind mag komen afhalen na de lessen of als het kind tijdens de schooluren ziek wordt. In het geval er een verblijfsregeling is, volgt de school de afspraken uit die verblijfsregeling.

5 ANDEREN

Zijn er nog andere mensen die uw kind mogen afhalen na de lessen of als het tijdens de schooluren ziek wordt? Naam, contactgegevens en relatie met het kind vermelden. Eventueel ook de volgorde waarin deze mensen moeten gecontacteerd worden.

Naam en voornaam	Telefoon thuis	GSM	Relatie met het kind
1			
2			
3			

6 INFORMEREN

Wij informeren altijd gratis beide ouders over het schoolleven van uw kind (rapporten, info over activiteiten, oudercontact, facturen,..). Hoe bereiken we u het best?

- Via het netwerkplatform van de school
- Via e-mail
- Per post

7 ANDERE PARTNERS

Naam van uw eventuele partner:

Uw eventuele partner mag:

- informatie van de school krijgen over uw kind: ja / nee
- het oudercontact bijwonen: ja / nee

Naam van de eventuele partner van de andere ouder:

De eventuele partner van de andere ouder mag:

- informatie van de school krijgen over uw kind: ja / nee
- het oudercontact bijwonen: ja / nee

8 INDIEN U NOG KINDEREN OP ONZE SCHOOL HEEFT, NOTEER DAN HIER HUN NAAM EN KLAS

Naam en voornaam	Geboortedatum	Klas
1		
2		
3		
4		
5		

De school houdt deze gegevens bij in het leerlingendossier.

Ik verbind mij ertoe om de school te verwittigen indien bovenstaande gegevens wijzigen.

Plaats en datum:

Naam en handtekening ouder:

Ouderlijk gezag bij niet-samenlevende ouders

ACHTERGRONDINFORMATIE VOOR DE SCHOOL

1 WIE IS DE JURIDISCHE OUDER?

Een juridische ouder is een ouder die zijn biologische afstammingsband met zijn/haar kind ook juridisch heeft laten bevestigen door bijvoorbeeld: de opname van het moeder- of vaderschap in de geboorteakte of door een erkenning van het kind bij de Burgerlijke Stand. Ook een adoptieouder wordt door de adoptie de juridische ouder van een (adoptie)kind. Sinds 2006 kunnen kinderen ook twee juridische ouders van hetzelfde geslacht hebben. Enkel juridische ouders oefenen het ouderlijk gezag uit over hun kinderen, ongeacht of ze al dan niet gehuwd geweest zijn. Dit betekent dat een ouder die geen juridische band heeft met zijn of haar kinderen¹ wettelijk gezien als derde beschouwd wordt en juridisch gezien geen rechten heeft t.a.v. deze kinderen.

2 GEZAGSREGELING NA SCHEIDING

2.1. Ouderlijk gezag

Een juridische ouder oefent volgens de Belgische wet het ouderlijk gezag uit over zijn of haar kind tot dit meerderjarig (=18 jaar) is.

Dit betekent dat een juridische ouder **rechten** en **plichten** heeft en **aansprakelijk** is voor zijn of haar minderjarig kind.

De ouder heeft recht:

- op eerbied en respect van zijn of haar kind
- op contact met zijn of haar kind
- om beslissingen te nemen over fundamentele opvoedingskwesties van zijn of haar kind
- op toezicht over de opvoeding van zijn of haar kind
- op informatie over zijn of haar kind

De juridische ouder heeft de plicht om te zorgen voor het levensonderhoud, de opvoeding en opleiding van zijn of haar kind. Niemand anders dan de juridische ouders (of de voogd) van een kind kan het ouderlijk gezag over het minderjarige kind uitoefenen. Stiefouders, grootouders,... kunnen, op vraag van de ouder bij wie het kind op dat moment verblijft, wel de dagelijkse zorg over een kind opnemen, maar kunnen bij gebrek aan ouderlijk

gezag bijvoorbeeld geen belangrijke opvoedingsbeslissingen nemen over het kind. Zij hebben ook geen recht op informatie van de school over het kind (zie verder op blz. 12, punt 4) en kunnen het kind niet afhalen op school zonder toestemming van de ouders.

2.2. Gezagsco-ouderschap of de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag

De wetgever voerde in 1995 een nieuw systeem van 'co-ouderschap' (ook wel **gezagsco-ouderschap**) in: zolang kinderen minderjarig zijn, oefenen de juridische ouders **samen** het **ouderlijk gezag** over hen uit en moeten ouders dus ook samen beslissingen nemen over hun minderjarige kinderen. Hierbij maakt het niet uit of ouders samenleven, getrouwd zijn, of gescheiden. Het is niet omdat er gezagsco-ouderschap is, dat het kind evenveel tijd bij beide ouders verblijft.

Gezagsco-ouderschap is dus niet hetzelfde als verblijfsco-ouderschap (zie verder bij verblijfsregeling).

Strikt genomen zou **co-ouderschap** betekenen dat ouders steeds **samen moeten optreden**, wanneer er beslissingen genomen worden over hun minderjarige kinderen. De wetgever voorzag voor derden ter goeder trouw (zoals de school) in een **vermoeden** dat zij er mogen van uitgaan dat **elke beslissing genomen, of elke handeling gesteld door één ouder gebeurde mét toestemming van de andere ouder**. Dit geldt ook wanneer ouders gescheiden zijn of niet samenleven. Enkel wanneer derden weten dat er op een bepaald gebied onenigheid is tussen ouders, vervalt dit vermoeden en hebben zij toch de expliciete toestemming van elke ouder nodig. Indien dit niet mogelijk is, dan is een bewijs nodig van een uitspraak van de familierechter (bijvoorbeeld een gerechtelijk vonnis) dat zegt dat ze mogen handelen zonder de toestemming van de andere ouder (zie ook exclusief ouderlijk gezag).

2.3. Exclusief ouderlijk gezag

Enkel de familierechter kan beslissen om af te wijken van het wettelijk principe van gezagsco-ouderschap. Als ouders er totaál niet in slagen om hun ouderlijk gezag gezamenlijk uit te

¹ Een biologische ouder die zijn/haar kind niet erkend heeft, alsook een pleegouder en een stiefouder, zijn ouders die geen juridische band hebben met het kind en dus geen ouderlijk gezag hebben.

oefenen, kan de rechter het ouderlijk gezag volledig of gedeeltelijk aan één ouder toekennen. De ouder met het exclusief ouderlijk gezag kan vanaf dat moment alle **beslissingen** t.a.v. de minderjarige kinderen **alleen** nemen. In dat geval vraag je als school best bij inschrijving reeds een authentieke akte (een gerechtelijk vonnis of een notariële akte) van dit exclusief ouderlijk gezag. De **andere ouder** behoudt in dat geval wél het **recht op persoonlijk contact** met zijn of haar kinderen, alsook het **recht om toezicht uit te oefenen** over de opvoeding die het kind krijgt en het **recht op informatie over de kinderen** (zie verder).

2.4. Andere vormen van verdeling van het ouderlijk gezag

Er komen ook nog een aantal **tussenvormen** voor waarbij er **gezagsco-ouderschap** is waarbij één ouder toch het recht wordt toegekend om alle beslissingen m.b.t. een bepaald aspect van de opvoeding van de kinderen (bijvoorbeeld onderwijs, gezondheid, religie,...) alleen te nemen; of waarbij er sprake is van **exclusief ouderlijk gezag** maar de rechter toch voorziet dat bepaalde beslissingen door de beide ouders samen moeten genomen worden. Gezien het belang van de verdeling van het ouderlijk gezag, is het aan te raden om deze op te vragen bij de inschrijving op school. **Enkel een authentieke akte** (gerechtelijk vonnis of een notariële akte) is **officieel bindend**. Op andere afspraken of documenten (bijvoorbeeld een onderling afgesproken, schriftelijke overeenkomst, of het resultaat van een bemiddeling in familiezaken) kunnen ouders steeds terugkomen.

Ouders hebben recht op privacy en zijn bijgevolg niet verplicht om de (volledige) authentieke akte te tonen of te overhandigen aan de school, maar dan kan de school er ook geen rekening mee houden. Om rekening te kunnen houden met de regeling heeft de school het stuk uit de authentieke akte nodig waarin de regeling omschreven staat mét de datum van de akte.

3 VERBLIJFS- EN OMGANGSREGELING VAN DE KINDEREN

3.1. Verblijfsregeling

Een verblijfsregeling regelt wanneer een kind bij welke ouder verblijft als ouders niet samenleven. Deze regeling kan zeer divers zijn: week/week, 9/5 dagen, hoofdverblijf bij één ouder en om de twee weken een weekendverblijf bij de andere ouder,... en is vaak aangepast aan de school- en vakantieperiodes van de kinderen.

Verblijfsco-ouderschap houdt in dat kinderen (ongeveer) evenveel tijd bij hun beide ouders verblijven, bijvoorbeeld een week-weekregeling. Men spreekt dan van **bilocatie** of gelijkmatig verdeelde huisvesting.

3.2. Omgangsregeling = recht op persoonlijk contact

Een omgangsregeling bepaalt wanneer een kind contact zal hebben met de ouder waar het niet bij verblijft, in situaties van exclusief ouderlijk gezag.

3.3. Afhalen en bezoeken van de kinderen op school

- In principe kunnen (beide) juridische ouders hun kind steeds afhalen op school. Hierop kan enkel een uitzondering gemaakt worden indien een andere regeling vermeld staat in een authentieke akte (een gerechtelijk vonnis of een notariële akte).
- Elke ouder kan, tijdens de periode dat het kind bij hem/haar verblijft, iemand aanduiden om het kind in zijn/haar plaats af te halen. Stiefouders, grootouders en andere derden kunnen dus wel degelijk een kind afhalen van school met toestemming van de ouder bij wie het kind op dat moment wettelijk verblijft.
- Bij conflict tussen de ouders moet de verblijfs- en omgangsregeling, zoals vermeld in een authentieke akte (een gerechtelijk vonnis of een notariële akte), gevolgd worden. Scholen zijn wettelijk verplicht om hiermee rekening te houden.
- **Minderjarige kinderen hebben geen beslissingsrecht m.b.t. de uitvoering van de verblijfs- en omgangsregeling.** Wanneer een kind niet mee wil met een ouder of de door de ouder aangeduide persoon, is het aan de school om het kind te informeren over de verplichting om de verblijfs- en omgangsregeling (zoals vermeld in een gerechtelijk vonnis of een notariële akte) uit te voeren.
- Gezien het belang van de verblijfs- of omgangsregeling, is het aan te raden om deze op te vragen bij de inschrijving van een leerling. **Enkel een authentieke akte** (gerechtelijk vonnis of een notariële akte) is **officieel bindend**. Op andere afspraken of documenten (bijvoorbeeld het resultaat van een bemiddeling in familiezaken) kunnen ouders steeds terugkomen.
- Ouders hebben recht op privacy en zijn bijgevolg niet verplicht om de authentieke akte te tonen of te overhandigen aan de school, maar dan kan de school er ook geen rekening mee houden. Om rekening te kunnen houden met de regeling heeft de school het stuk uit de authentieke akte nodig waarin de regeling omschreven staat mét de datum van de akte.
- Wettelijk gezien zouden ouders hun kind kunnen bezoeken op school. Dit komt soms voor als de ene ouder het contact tussen het kind en de andere ouder belet. Het is goed om hierover als school een duidelijke visie te hebben en die op te nemen in het schoolreglement. Op die manier heeft men een houvast om op terug te vallen, indien er discussies met ouders ontstaan.

² Onderwijsgerelateerde informatie: rapporten, info over schoolactiviteiten en oudercontacten, info medisch schooltoezicht, info over de psychosociale evolutie, ...

4 HET RECHT OP INFORMATIE OVER DE KINDEREN

Elke ouder heeft recht op onderwijsgerelateerde informatie² over zijn/haar minderjarig kind, tenzij dit uitdrukkelijk anders vermeld staat in een authentieke akte (een gerechtelijk vonnis of een notariële akte). De school mag er hierbij van uitgaan dat de ene ouder de andere informeert. Maar wanneer beide ouders vragen om hen elk afzonderlijk te informeren, moet de school hier natuurlijk gevolg aan geven (tenzij hiervoor een beperking opgelegd wordt in een authentieke akte).

Deze info wordt bij voorkeur **rechtstreeks overgemaakt aan de beide ouders** en niet via de boekentas van het kind. Op die manier wordt het kind niet verantwoordelijk gesteld voor het overbrengen van informatie.

Wij adviseren de school om **niet-samenlevende ouders altijd allebei van bij de inschrijving te informeren**. Op die manier krijgen beide ouders een plaats als ouder en beperkt de school het risico om meegezogen te worden in de strijd tussen ouders en als partijdig beschouwd te worden.

Aangezien ook kinderen recht hebben op privacy, kunnen **enkel de juridische ouders (of voogd) informatie over hun kind krijgen van de school**. Stiefouders, grootouders, ... nemen soms wel de dagelijkse zorg van een kind op, maar oefenen zoals hoger reeds vermeld geen ouderlijk gezag uit over het kind. Zij hebben dan ook geen recht op informatie van de school over het kind (bijvoorbeeld aanwezigheid op het oudercontact), tenzij met toestemming van beide ouders. Het is uiteraard wél zo dat elke ouder zelf informatie over het kind mag doorgeven aan zijn/haar partner.

5 SCHOOLFACTUREN

Wettelijk gezien zijn **beide ouders verantwoordelijk** voor het betalen van de kosten die gemaakt werden ten aanzien van hun minderjarige kinderen, dus ook voor schoolkosten, tenzij anders bepaald werd via een authentieke akte. Het is daarom belangrijk om bij de inschrijving hierrond duidelijke afspraken te maken met de inschrijvende ouder.

Het is een misvatting dat de facturen altijd dienen overgemaakt te worden aan de ouder bij wie het kind het hoofdverblijf heeft.

Indien de school beslist om in samenspraak met de ouders de facturen op te splitsen, dan kan dit. Heel wat scholen gebruiken hiervoor software om dit administratief vlot te laten verlopen. Ook dán is het belangrijk om duidelijk te communiceren naar ouders dat openstaande facturen steeds verhaald kunnen worden op beide ouders.

6 OPNEMEN VAN HET INSCHRIJVINGSFORMULIER IN HET LEERLINGENDOSSIER

Het is belangrijk dat de gegevens uit het inschrijvingsformulier ieder schooljaar doorgegeven worden aan de klasleerkracht, omdat deze informatie in hoogconflictueuze scheidingsituaties van groot belang is. Elke school kan hiervoor uiteraard haar eigen systeem gebruiken.

Inkijkvoorbeeld

Het ouderlijk gezag en de school

WOORDJE UITLEG VOOR OUDERS

1 OUDERLIJK GEZAG

Ouders oefenen volgens de Belgische wet in principe **altijd samen** het ouderlijk gezag over hun kinderen uit tot deze meerderjarig (=18 jaar) zijn. Het maakt hierbij niet uit of de ouders nooit getrouwd waren, getrouwd of gescheiden zijn, of al dan niet samenleven.

In de wet heet dit 'co-ouderschap' of 'gezagsco-ouderschap'. **Co-ouderschap wil dus NIET zeggen dat de kinderen evenveel bij elke ouder wonen.**

Het moet wel gaan om *juridische* ouders, dus de personen die bij de dienst bevolking vermeld staan als ouders.

CO-ouderschap betekent:

- **dat ouders allebei RECHT hebben:**
 - > op eerbied en respect van hun kind
 - > op persoonlijk contact met hun kind
 - > op informatie over hun kind én
 - > om mee alle beslissingen te nemen over de opvoeding van het kind en zijn bezittingen, tot het de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft.

Ouders moeten dus altijd samen alle belangrijke opvoedingsbeslissingen nemen over hun kind. Bijvoorbeeld: ouders moeten samen beslissen waar hun kind ingeschreven wordt op school.

Als één ouder een beslissing neemt, dan mogen andere mensen of diensten, zoals de school, er echter van uitgaan dat de andere ouder akkoord gaat met die beslissing. Alleen als het voor de school duidelijk is dat de twee ouders niet hetzelfde willen, moet altijd de toestemming van de beide ouders gevraagd worden.

Een school die niet weet dat er een conflict is tussen ouders, kan een kind dus inschrijven op vraag van één ouder. Wanneer de school wél op de hoogte is van een conflict over de inschrijving van een kind of hierover twijfels heeft, is de inschrijving van het kind enkel geldig als beide ouders hun toestemming geven.

- **dat ouders ook PLICHTEN hebben tegenover hun kinderen.**

Ze moeten:

- > respect hebben voor hun kind én
- > zorgen voor zijn/haar levensonderhoud, opvoeding en opleiding.

- **dat ouders ook AANSPRAKELIJK zijn** voor hun minderjarige kinderen. Dit betekent dat zij de schade moeten betalen die hun kinderen (door onzorgvuldigheid of foutief gedrag) veroorzaakt hebben.

Alleen de familierechter kan een **uitzondering** maken op het co-ouderschap door het ouderlijk gezag exclusief aan één ouder toe te kennen. Deze ouder kan dan alle beslissingen over het kind alleen nemen. De andere ouder heeft ook in dat geval nog steeds recht op persoonlijk contact met zijn of haar kind, én het recht op informatie over zijn of haar kind.

2 VERBLIJFS- EN ONGANGSREGELING

Wanneer ouders niet samenwonen, kunnen kinderen bij één ouder wonen, of afwisselend bij beide ouders. Als een kind afwisselend bij beide ouders woont, is dit geregeld in een **verblijfsregeling**. Als een kind bij één ouder woont, dan gaat het regelmatig op bezoek bij de andere ouder en wordt dit vaak geregeld in een omgangsregeling.

Ouders kunnen samen zélf afspraken maken over de verblijfs- en omgangsregeling. Indien ze deze afspraken laten opnemen in een akte opgemaakt door de notaris of officieel laten bevestigen door de familierechter (bijvoorbeeld: het resultaat van een bemiddeling in familiezaken kan gehomologeerd worden door de rechter) zijn deze afspraken bindend voor de ouders én voor derden, zoals bijvoorbeeld de school.

Wanneer ouders samen **geen afspraken kunnen maken**, moeten ze een gerechtelijke procedure starten. De familierechter zal dan een verblijfs- of omgangsregeling vastleggen in zijn

vonnis. Ook dit vonnis moet nageleefd worden door ouders én door derden zoals bijvoorbeeld de school.

In principe kan elke ouder steeds zijn kind afhalen op school. Bij conflicten tussen ouders moet de verblijfs- en omgangsregeling zoals die vastgelegd werd in een akte opgemaakt door een notaris of in een gerechtelijk vonnis, uitgevoerd worden. Ook door de school. Maar de school kan hiermee natuurlijk alleen rekening houden, wanneer ze ook op de hoogte is van de officiële regeling.

→ *Tip: geef dus zo snel mogelijk de officiële verblijfs- en omgangsregeling door aan de school. Zo kan de school er rekening mee houden.*

Elke ouder kan tijdens de periode dat het kind wettelijk bij hem of haar verblijft, ook iemand aanduiden om het kind in zijn of haar plaats af te halen.

→ *Tip: geef de namen en contactgegevens van deze personen door aan de school. Verandert er iets? Laat de school dit steeds onmiddellijk weten.*

3 HET RECHT OP INFORMATIE OVER HET KIND

Elke ouder heeft recht op informatie over hoe zijn of haar kind het stelt op school, tenzij dit uitdruk-

kelijk anders vermeld staat in een gerechtelijk vonnis of een akte opgemaakt door een notaris.

De school mag er hierbij van uitgaan dat de ene ouder de andere informeert. Wanneer een ouder echter informatie opvraagt, moet deze doorgegeven worden. Ook wanneer ouders vragen om elk afzonderlijk geïnformeerd te worden, moet de school hierop ingaan. De school mag u hiervoor geen kosten aanrekenen.

→ *Tip: geef uw contactgegevens duidelijk door aan de school. Contacteer de school als u bepaalde informatie niet ontvangt, of als uw contactgegevens wijzigen.*

Aangezien ook kinderen recht hebben op privacy, kunnen enkel de ouders (of voogd) informatie over hun minderjarige kind krijgen van de school. Stiefouders, grootouders, ... nemen soms wel de dagelijkse zorg op voor een kind, maar oefenen geen ouderlijk gezag uit over het kind. Zij hebben dan ook geen recht op informatie over het kind tenzij met toestemming van beide ouders (en van het kind zelf indien het ouder is dan 12).

→ *Tip: informeer de school duidelijk wie nog informatie mag krijgen over uw kind. Laat zeker weten of eventuele partners geïnformeerd mogen worden, bijvoorbeeld of ze mogen aanwezig zijn op het oudercontact, bij eventuele gesprekken op het CLB enz. Elke ouder mag natuurlijk zelf informatie over het kind doorgeven aan zijn/haar partner.*

Inkijke

Standaardbrief

VOOR DE OUDER DIE NIET BIJ DE INSCHRIJVING AANWEZIG IS

Logo van de school

Beste ouder,

Op (datum) werd uw zoon/dochter ingeschreven op onze school.

Graag hadden wij ook van u de nodige inlichtingen ontvangen.

Wij willen u daarom vragen om het formulier in bijlage in te vullen en terug te bezorgen aan de school.

Onze school informeert steeds beide ouders over het schoolgebeuren van jullie kind.

Laat ons dus zeker weten op welke manier u informatie van ons wilt ontvangen.

Vriendelijke groeten,

Bijlage bij deze brief:

1. Inlichtingenformulier om in te vullen
2. Het ouderlijk gezag en de school - woordje uitleg voor ouders

Inlichtingenformulier

GEGEVENS VERSTREKT DOOR DE OUDER DIE NIET BIJ DE INSCHRIJVING AANWEZIG IS

1 OFFICIEEL VERBLIJFADRES VAN UW KIND

Naam en voornaam:

Adres:

Telefoonnummer:

GSM:

E-mail:

2 GEGEVENS VAN DE ANDERE OUDER

Naam en voornaam:

Adres:

Telefoonnummer:

GSM:

E-mail:

3 LEEFSITUATIE VAN UW KIND

Tweeoudergezin, eenoudergezin (ouders gescheiden, ouder overleden, bewust alleenstaand ouderschap...),
nieuw-samengesteld gezin, pleeggezin,...

Indien uw kind niet bij beide ouders woont, graag de gedetailleerde verblijfsregeling vermelden.

4 INDIEN U NIET SAMENWOONT MET DE VADER/MOEDER VAN UW KIND

Indien er geen verblijfsregeling is afgesproken, gaan wij er van uit dat u beiden uw kind mag komen afhalen na de lessen of als het kind tijdens de schooluren ziek wordt. In het geval er een verblijfsregeling is, volgt de school de afspraken uit die verblijfsregeling.

5 ANDEREN

Zijn er nog andere mensen die uw kind mogen afhalen na de lessen of als het tijdens de schooluren ziek wordt? Naam, contactgegevens en relatie met het kind vermelden. Eventueel ook de volgorde waarin deze mensen moeten gecontacteerd worden.

Naam en voornaam	Telefoon thuis	GSM	Relatie met het kind
1			
2			
3			

6 INFORMEREN

Wij informeren altijd gratis beide ouders over het schoolleven van uw kind (rapporten, info over activiteiten, oudercontact, facturen,..). Hoe bereiken we u het best?

- Via het netwerkplatform van de school
- Via e-mail
- Per post

7 ANDERE PARTNERS

Naam van uw eventuele partner:

Uw eventuele partner mag:

- informatie van de school krijgen over uw kind: ja / nee
- het oudercontact bijwonen: ja / nee

Naam van de eventuele partner van de andere ouder:

De eventuele partner van de andere ouder mag:

- informatie van de school krijgen over uw kind: ja / nee
- het oudercontact bijwonen: ja / nee

8 INDIEN U NOG KINDEREN OP ONZE SCHOOL HEEFT, NOTEER DAN HIER HUN NAAM EN KLAS

Naam en voornaam	Geboortedatum	Klas
1		
2		
3		
4		
5		

De school houdt deze gegevens bij in het leerlingendossier.

Ik verbind mij ertoe om de school te verwittigen indien bovenstaande gegevens wijzigen.

Plaats en datum:

Naam en handtekening ouder:

Interessante adressen & links

CONSULT EN ADVIES VOOR PROFESSIONELEN

tZitemzo (vroeger Kinderrechtswinkel):

09 234 19 72 - www.tzitemzo.be

Gratis en anoniem juridische informatie en advies over kinderrechten, de wet en minderjarigen.

INFO EN ADVIES VOOR OUDERS EN/OF KINDEREN

tZitemzo (vroeger Kinderrechtswinkel):

09 233 65 65 - www.tzitemzo.be

Gratis en anoniem juridische informatie en advies over kinderrechten, de wet en minderjarigen.

Justitiehuis - eerstelijnspermanentie:

www.justitiehuisen.be

Gratis en anoniem advies door advocaten en justitieassistenten omtrent niet-samenlevende ouders.

CAW - Onthaal volwassenen:

078 150 300 - www.caw.be

Gratis informatie en advies omtrent hulp- en dienstverlening voor niet-samenlevende ouders: bemiddeling in familiezaken (scheidings- en ouderschapsbemiddeling), juridische procedures, begeleiding bij verwerking van de scheiding, ouderschapstherapie, opvoedingsondersteuning, bezoekruimte. CAW-onthaal kan doorverwijzen naar gepaste hulp binnen of buiten het CAW.

CAW - Onthaal jongeren:

www.jac.be

Gratis en anoniem informatie en advies over alle welzijnsvragen waar jongeren tussen 12-25 jaar mee bezig zijn.

Het JAC kan doorverwijzen naar gepaste hulp binnen of buiten het CAW.

INTERESSANTE LINKS

www.omgaanmetvechtscheiding.be

Info en tools voor professionelen over (hoogconflicteuze) scheiding.

www.tzitemzo.be

Juridische info over kinderrechten en Belgisch jeugdrecht voor kinderen, ouders en professionelen.

www.tweehuizen.be

Info voor ouders, kinderen en professionelen rond scheiding.

INTERESSANTE FOLDERS

't Zitemzo jeugdrecht ... als ouders uit elkaar gaan:

infofiche voor professionelen, tZitemzo vzw, 2015.

't Zitemzo Kids ... als ouders uit elkaar gaan:

infolder voor kinderen (8-12 jaar), tZitemzo vzw, 2015.

't Zitemzo Kids ... als je gehoord wordt door de rechter:

infolder voor jongeren (8-12 jaar), tZitemzo vzw, 2016.

't Zitemzo ... als ouders uit elkaar gaan:

infolder voor jongeren (+12 jaar), tZitemzo vzw, 2015.

't Zitemzo ... als je gehoord wordt door de rechter:

infolder voor jongeren (+12 jaar), tZitemzo vzw, 2016.

Colofon

DEZE BUNDEL WERD ONTWIKKELD DOOR DE WERK GROEP HOOGCONFLICTUEUZE SCHEIDING

De werkgroep HoogConflictueuze Scheiding (HCS):

- werkt in opdracht van de Netwerkstuurgroep Integrale Jeugdhulp Deinze-Eeklo-Gent.
- is samengesteld uit vertegenwoordigers van:
 - > Centra voor Leerlingenbegeleiding uit de regio Deinze - Eeklo - Gent
 - > Centrum Algemeen Welzijnswerk Oost-Vlaanderen, regio Gent-Eeklo
 - > Psychologisch en pedagogisch centrum Zon-Maan
 - > Columbusproject - vzw Oranjehuis
 - > Huis van de Mens
 - > Justitiehuis Gent
 - > Kind en Gezin
 - > Regionaal Centrum Geestelijke Gezondheidszorg Deinze-Eeklo-Gent
 - > Solidariteit voor het Gezin - Dienst Kinderzorg
 - > Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Oost-Vlaanderen
 - > Welzijnsoverleg Regio Gent
 - > tZitemzo vzw (vroeger Kinderrechtswinkel)
- werkt rond preventie in het kader van hoogconflictueuze scheidingssituaties.
- ontwikkelt instrumenten, verzamelt informatie en stimuleert intersectorale uitwisseling voor de verschillende beroepsgroepen die geconfronteerd worden met kinderen wiens ouders verwickeld zijn in een hoogconflictueuze scheiding.

MEER INFO:

- www.omgaanmetvechtscheiding.be

Met de steun van

